

NOTAT

Dato: 4. september 2020

Sagsbeh.: laug

Udlændingenævnets notat om praksis for meddelelse af opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen i forbindelse med klage indgivet til Udlændingenævnet vedrørende EU-statsborgeres og deres familiemedlemmers ret til ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

Ved lov nr. 821 af 9. juni 2020¹ er udlændingeloven ændret. Muligheden for at meddele opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen i forbindelse med en klagesag i Udlændingenævnet er således nu lovreguleret i udlændingelovens § 33 b.

Dette notat erstatter således Udlændingenævnets notat af 18. juni 2019 om Udlændingenævnets praksis for meddelelse af opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen i forbindelse med klage indgivet til Udlændingenævnet vedrørende EU-statsborgeres og deres familiemedlemmers ret til ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen.

1. Notatets anvendelsesområde

Nærværende notat finder anvendelse i klagesager, hvor Styrelsen for International Rekruttering og Integration i første instans har truffet afgørelse vedrørende EU-statsborgeres og deres familiemedlemmers ret til ophold i Danmark efter EU-opholdsbekendtgørelsen. Notatet finder både anvendelse ved klager over afgørelser i førstegangssager, hvor der er meddelt afslag på ansøgning om udstedelse af registreringsbevis eller opholdskort efter EU-retten, og ved klager over afgørelser om konstatering af, at en opholdsret efter udlændingelovens § 6 er ophørt.

¹ Lov om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og forskellige andre love (Forenkling af regler, herunder om klageadgangen til Udlændingenævnet og indrejseforbud, indførelse af en bagatelgrænse for tilbagebetaling af gebyr, præcisering af adgangen og ændring af kompetencen til at forlænge en udrejsefrist, opfølgning på evaluering af Danmarks anvendelse af Schengenreglerne om bl.a. tilbagesendelse og præcisering af rækkevidden af indrejseforbud omfattet af udsendelsesdirektivet m.v.)

Det bemærkes, at den nævnte persongruppe også omfatter familiemedlemmer til danske statsborgere, der vender tilbage til Danmark efter at have benyttet sig af retten til fri bevægelighed (sekundær bevægelighed).

2. Retsgrundlag

Det følger af udlændingelovens² § 33, stk. 1, at en afgørelse eller beslutning, hvorved det meddeles en udlænding, at vedkommende i medfør af reglerne i kapitel 1 og 3-4 a ikke har ret til at opholde sig i landet, skal indeholde en frist for udrejse.

Det følger af udlændingelovens § 33 b, stk. 1, nr. 1, at der tillægges opsættende virkning ved afgørelser som nævnt i § 33, stk. 1, der påklages inden 7 dage efter, at afgørelsen er meddelt udlændingen, hvis den pågældende enten er omfattet af EU-reglerne, jf. dog stk. 2, 2. pkt., er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet eller hidtil har haft opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold her i landet. Opsættende virkning kan dog nægtes, hvis ganske særlige grunde taler derfor.

Ifølge udlændingelovens § 33 b, stk. 1, nr. 1, 2. pkt. vil opsættende virkning undtagelsesvis kunne nægtes, såfremt der foreligger ganske særlige grunde. Det fremgår af lovforslag nr. 189 fremsat den 5. maj 2020, side 195, at muligheden for at nægte opsættende virkning forudsættes administreret snævert, og at muligheden således primært forudsættes anvendt i sager, hvor udlændingens tilknytning til Danmark er begrænset, og hvor der samtidig er vægtige grunde til, at udlændingen ikke bør opholde sig i Danmark under klagesagens behandling. Dette vil eksempelvis være tilfældet i sager, hvor ansøgeren i 1. instans er meddelt afslag på en førstegangsansøgning om registreringsbevis eller opholdskort efter EU-reglerne under henvisning til alvorlige hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed.

Endvidere fremgår det af udlændingelovens § 33 b, stk. 2, at en klage over en afgørelse efter EU-reglerne, som ikke er indgivet inden 7 dage efter, at afgørelsen er blevet meddelt den pågældende, kan tillægges opsættende virkning, hvis særlige grunde taler herfor.

Det fremgår endvidere af udlændingelovens § 33 b, stk. 2, 2. pkt., at det samme gælder klage over en afgørelse om udvisning efter §§ 25 a eller 25 b af en udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, som forud for udvisningen alene har opholdt sig midlertidigt her i landet, jf. § 2, stk. 1 eller 2. Ifølge lovforslag nr. 189 fremsat den 5. maj 2020, side 197, vil en klage fra en udlænding, som er omfattet af EU-reglerne, og som er udvist efter §§ 25 a eller b, men som

² Lovbekendtgørelse nr. 1022 af 2. oktober 2019

alene har opholdt sig midlertidigt her i landet forud for udvisningen, således ikke skulle tillægges opsættende virkning, medmindre særlige grunde taler derfor. Det vil hermed være opholdets karakter, der som udgangspunkt vil være bestemmende for, om en udlænding omfattet af EU-reglerne kan få opsættende virkning.

Endelig fremgår det af udlændingelovens § 46 a, stk. 3, at en klage over en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration skal være indgivet til Udlændingenævnet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Udlændingenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, kan i særlige tilfælde beslutte, at en klage skal behandles, selv om klagen er indgivet efter udløb af fristen i 1. pkt.

4. Udlændingenævnets praksis for meddelelse af opsættende virkning i EU-klagesager

4.1. Opsættende virkning efter loven

Udlændingenævnet tillægger en klage over afslag på udstedelse af registreringsbevis eller opholdskort eller konstatering af, at en opholdsret efter udlændingelovens § 6 er ophørt, opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 1, nr. 1, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

4.2. Opsættende virkning efter omstændighederne

Såfremt en klage over Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelse bliver indgivet senere end 7 dage efter, at afgørelsen er kommet frem til den pågældende, vurderer Udlændingenævnet, om der er særlige grunde, der taler for, at klagen skal tillægges opsættende virkning efter omstændighederne, jf. udlændingelovens § 33 b, stk. 2.

Der foretages således en konkret og individuel vurdering af de forhold, der taler henholdsvis for og imod at tillægge klagen opsættende virkning. Elementer, der kan indgå i denne vurdering, kan for eksempel være varigheden af den periode, der er forløbet siden afgørelsen i første instans, om udlændingen er udvist af Danmark eller indberettet som uønsket i Schengeninformationssystemet, om der er samvær med herboende mindreårige børn eller mindreårige børn, der er under sygdomsbehandling i Danmark, eller om der i øvrigt er forhold, der taler for, at ansøgeren kan få opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c.

Det følger af Danmarks EU-retlige forpligtelser, at en EU-statsborger og dennes familiemedlemmer ikke må stilles ringere end en dansk statsborger og dennes familiemedlemmer i en tilsvarende situation. Dette betyder, at Udlændingenævnet ved vurderingen af meddelelse af opsættende virkning i EU-klagesagerne altid vil overveje, om man efter praksis på det nationale område ville have meddelt opsættende virkning under de pågældende konkrete forhold. Der henvises i den forbindelse til Udlændingenævnets notat om meddelelse af opsættende virkning i sager vedrørende familiesammenføring efter udlændingeloven.³

Ved vurderingen af, om en klage vedrørende ret til ophold efter EU-retten skal tillægges opsættende virkning efter omstændighederne, vil det desuden indgå som et element i vurderingen, at der er tale om rettighedskonstaterende afgørelser vedrørende ret til ophold efter EU-retten.

Praksis for meddelelse af opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen i EU-klagesagerne kan således blive lempeligere end praksis for meddelelse af opsættende virkning i sager vedrørende opholdstilladelse efter udlændingelovens regler. Udlændingenævnet meddeler dog ikke fuldkommen undtagelsesfrit opsættende virkning i EU-klagesagerne, og der foretages således altid en konkret og individuel vurdering af de forhold, der taler henholdsvis for og imod at tillægge klagen opsættende virkning.

Såfremt en klage over Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelse bliver indgivet senere end 8 uger efter, at afgørelsen er kommet frem til den pågældende, vil klagen som udgangspunkt blive afvist, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 3. I særlige tilfælde kan Udlændingenævnets formand eller den, formanden bemyndiger dertil, beslutte, at en klage skal behandles alligevel, jf. Udlændingenævnets almindelige praksis herom.

³³ Notat af 30. juni 2020: Udlændingenævnets notat om praksis for meddelelse af opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen efter udlændingelovens § 33 b, stk. 2, i forbindelse med klage indgivet til Udlændingenævnet over afslag på ægtefællesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1.